

ॐ
सत्य
ॐ

ॐ
न्याय
ॐ

ॐ
शान्ति
ॐ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(શરૂ અલ્લાહના નામથી, જે અત્યંત કૃપાળુ અને અત્યંત દયાળુ છે.)

હું આદમ અને હવ્વાના સમયથી અસ્તિત્વમાં છું. હું એ જ સત્ય છું જે યુગો-યુગોથી દિવ્ય સંદેશને લોકો સુધી નિરંતર પહોંચાડતો આવી રહ્યો છું. હું મહાન માર્ગદર્શન અને ધારણાઓ, નકારી ન શકાય એવો તર્ક, બદલાઈ ન શકે એવી પરાકાષ્ઠા તેમજ એક એવો વિવેક લઈને ચાલું છું, જેનો ઈન્કાર કરી શકાય તેમ નથી. હું ધારણાઓ અને વિશ્વાસનો ગુચ્છો છું જેને પામીને સત્યની શોધમાં નીકળનાર વ્યક્તિ ધન્ય થઈ જાય છે.

મને શ્રદ્ધા અને આજ્ઞાના ઉચ્ચતમ માપદંડ સાથે માનવ-જાતિ માટે મોકલવામાં આવેલ છે. હું અજ્ઞાની આત્માને અલંકૃત કરું છું, હું એ હૃદયને પ્રકાશિત કરું છું જે અંધકારમય છે અને હું માનવ-જાતિનું ધ્યાન તેના રચયિતાની તરફ આકર્ષિત કરું છું. હું તેમને ચીજ-વસ્તુઓની પૂજા-અર્ચના કરવાની સ્થિતિથી ઉપર ઉઠાવીને તેમને એક ઈશ્વર, અલ્લાહની ઈબાદત (ઉપાસના) કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરું છું.

હું કોઈ દેશને અજ્ઞાનતા અને પછાતપણાથી બહાર કાઢીને તેને સન્માન અને વિજયના પથ પર લઈ આવું છું. હું કોઈ દેશમાં ત્યાં સુધી મહાનતા અને ન્યાયને પ્રસરાવું છું જ્યાં સુધી એ દેશમાં ન્યાય કોઈ ફૂલની મહેંકની જેમ પ્રસરાવા ન લાગે. હું તેમને શિષ્ટ,

માયાળુ અને દયાળુ તથા સહાયતા કરવાવાળાં બનાવું છું. હું કોઈપણ જંગલી-પાશવી દેશને શિષ્ટ અને વિવેકી દેશમાં પરિવર્તિત કરી દઉં છું.

હું મારા સાથે શાંતિનો સંદેશ લઈને આવું છું. લોકોના મનો-મસ્તિષ્કની શાંતિને સુનિશ્ચિત કરું છું. હું લોકોને જીવન વ્યતીત કરવાની સર્વોત્તમ પદ્ધતિ તરફ આવવાનું આમંત્રણ આપું છું. હું તેમને સદાયરણ કરવાનું શીખવું છું અને દારૂનું સેવન કરનારાં તેમજ વ્યભિચાર કરવાવાળાં નિર્લજ્જ માણસને બદલી નાખું છું, જે આગળ ચાલીને શિષ્ટ અને સત્ય માનવી બની જાય છે.

તેઓ ચાહે કાળા હોય કે ગોરા, પશ્ચિમના હોય કે પૂર્વના, ઉત્તરના હોય કે દક્ષિણના, કે પછી તેમનો વર્ણ અને વંશ ગમે તે હોય, હું એ નથી જોતો કે તેના બહાર શું છે, હું જોઉં છું કે તેમનાં મનમાં શું છે. તેઓ બધા માટીથી બન્યા છે. હું તે સૌના મનને, બંધુત્વની ભાવનાથી બંધાયેલ એક સમાન સમજું છું. હું એક દીપક છું, એક એવો દીપક જેનાથી અનેક દીપકો પ્રજ્વલિત થાય છે. બતાવો... હું કોણ છું ?

હું ઈસ્લામ છું

નિશ્ચિપપણે એક એવો સન્માર્ગ અને એક એવો ધર્મ
જે તદ્દન સત્ય પર આધારિત છે.

મને હંમેશા ખોટા રૂપમાં પ્રસ્તુત કરવામાં આવે છે !!

આજની આ અશાંત દુનિયામાં, હું મહદ્અંશે સમાચાર-પત્રોના મુખપુષ્પ પર હોઉં છું, એ પણ મોટાભાગે ખોટા કારણોસર. ઈસ્લામનો અર્થ છે શાંતિ..., તેમ છતાં કેટલાક રાજનેતાઓ, ધાર્મિક આગેવાનો અને મીડિયાએ મને અમાનવીય કૃત્યો માટે એક સરસ ‘બલીનો બકરો’ બનાવી રાખ્યો છે. રાજકીય સ્વાર્થ ખાતર તેઓ મારા આ શાંતિપૂર્ણ ધર્મના આદર્શોને તોડીમરોડીને પ્રસ્તુત કરે છે, અને તેથી હું મોટાભાગે ખરાબ દેખાઉં છું.

ઈસ્લામ દયા અને કરુણાનો ધર્મ છે અને તે આતંકવાદને પસંદ કરતો નથી. અલ્લાહ ફરમાવે છે :

“જે લોકોએ તમારા સાથે ધર્મના મામલામાં યુદ્ધ નથી કર્યું અને તમને દેશમાંથી નથી કાઢ્યા, તેમના સાથે સદ્વ્યવહાર અને ઉપકાર કરવાથી અલ્લાહ તમને રોકતો નથી. નિઃસંદેહ, અલ્લાહ તો ન્યાય કરવાવાળાઓને પ્રેમ કરે છે.” (પવિત્ર કુર્આન, ૬૦:૮)

પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) પોતાના સૈનિકોને મહિલાઓ અને બાળકોની હત્યા કરવાની મનાઈ કરતા હતા. એક વાર તેમણે કહ્યું, “ધોકો ન આપો, અતિરેક ન કરો અને નવજાત શિશુની હત્યા ન કરો.” અને તેમણે એ પણ ફરમાવ્યું કે, “જે કોઈ એવા વ્યક્તિની હત્યા કરે છે જેની મુસલમાનો સાથે સંધિ

છે, તો તેને સ્વર્ગની સુગંધ પણ પ્રાપ્ત નહીં થાય, જ્યારે કે સ્વર્ગની સુગંધ ૪૦ વર્ષના અંતરથી આવવા લાગે છે.”

મુસલમાનો દયા, કરુણા અને ક્ષમા કરવાવાળા ધર્મનું પાલન કરે છે, અને વિશ્વભરમાં જે પણ અરાજકતા ફેલાયેલ છે, જે કરવાવાળાઓમાં અમુક નામધારી મુસલમાનો પણ હોઈ શકે છે, તેનાથી ઈસ્લામ ધર્મના અધિકતર માનવાવાળાઓનો કોઈ સંબંધ નથી. જો કોઈ મુસલમાન આતંકવાદ જેવી પ્રવૃત્તિઓમાં લિપ્ત થાય છે તો ઈસ્લામી કાનૂનની દૃષ્ટિએ તે એક જઘન્ય અપરાધ આચરે છે અને ઈસ્લામી કાનૂનનું ઉલ્લંઘન કરે છે.

જો કે હવે ઘણા મુસલમાનો તેના વિરુદ્ધ બોલવા લાગ્યા છે, જેના કારણે ઈસ્લામની સાચી અને શાંતિપ્રિય છબી લોકોની સામે આવવા લાગી છે. મુસલમાનો આતંકવાદ, નિર્દોષ લોકોની હત્યાઓ તથા એવા લોકોના વિરુદ્ધ ઊભા થઈ રહ્યા છે જેઓ કોઈપણ આસ્થા કે ધર્મના નામે આ ધૃણાસ્પદ કૃત્ય આચરી રહ્યા છે.

ઈસ્લામ શબ્દનો અર્થ છે ‘શાંતિ’. વિશ્વની કુલ વસ્તીના પાંચમા ભાગના લોકોએ આ શાંતિપ્રિય ધર્મને પોતાના જીવનનો હિસ્સો બનાવ્યો છે.

ઈસ્લામ ધર્મ વિશે....

‘ઈસ્લામ’ શબ્દ અરબી ભાષાનો છે, જેનો અર્થ છે ‘અલ્લાહની ઈચ્છા સામે ઝૂકી જવું, સમર્પિત થઈ જવું.’ આ શબ્દ એ જ મૂળથી ઉત્પન્ન થયો છે જ્યાંથી ‘સલામ’ શબ્દ ઉત્પન્ન થયો છે. તેનો પણ અર્થ છે ‘શાંતિ’. તેનો અર્થ એ થયો કે શાંતિ પ્રાપ્ત કરવા માટે અલ્લાહની ઈચ્છાનો સ્વીકાર કરવો જ ઈસ્લામ છે.

જે વ્યક્તિ અલ્લાહની ઈચ્છા અને તેની મરજીનો સ્વીકાર કરી લે છે, તો તે મુસલમાન છે, ચાહે તે ગમે તે વંશ, દેશ કે રંગનો હોય. એક મુસલમાન સ્વેચ્છાએ સ્વયંને અલ્લાહને સમર્પિત કરી દે છે અને પવિત્ર કુર્આનમાં બતાવેલ આદેશો અનુસાર પોતાનું જીવન વ્યતીત કરે છે.

અલ્લાહના કેટલાય આદેશો એવાં છે, જેને માનવીએ માનવા પડે છે. અલ્લાહનો સૌપ્રથમ આદેશ છે... તેનો વિશ્વાસ કરવો અને કહેવું કે — ‘લા-ઈલાહ ઇલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુર-રસૂલુલ્લાહ.’

અર્થાત્ : અલ્લાહ સિવાય કોઈ મા’બૂદ (ઉપાસ્ય, પૂજ્ય) નથી, અને મુહમ્મદ (સલ્લ.) તેના પયગંબર છે. (પયગંબર મુહમ્મદ સલ્લ.નો સંદેશ કુર્આન છે.)

આપણે એમ સમજીએ છીએ કે આપણે સ્વતંત્ર છીએ અને આપણા ઉપર શાસન કરવાવાળો કોઈ શાસક નથી. પરંતુ ના,

જરા જુઓ...અહીં ઈસ્લામ કહે છે કે તમારા ઉપર શાસક છે અને તે કેવળ એક છે, અને તે ‘અલ્લાહ’ છે, અને તમે તેના એવા બંદા (દાસ) છો જે તેની દેખરેખ અને નિરીક્ષણમાં છો, જેથી એ પુરવાર થઈ શકે કે અલ્લાહના સારા બંદાઓ કોણ છે.

ઈસ્લામમાં અમુક કાર્યો એવાં છે જેને કરવાની મનાઈ કરવામાં આવી છે, જ્યારે ઘણા એવા કાર્યો છે જેને કરવાનું કહેવામાં આવ્યું છે. પરંતુ આપણે અહીં એવા મહત્વપૂર્ણ કાર્યોની સમીક્ષા કરીશું, જેનો સમાજ ઉપર પ્રભાવ પડે છે.

ઈસ્લામમાં તમને તમારા માતા-પિતાની આજ્ઞાનું પાલન કરવાનું કહેવામાં આવ્યું છે અને તેમનાં વૃદ્ધ થઈ ગયા પછી તેમનાં કોઈ કાર્ય પર ‘ઉફફ’ કહેવાની પણ પરવાનગી નથી.

ઈસ્લામમાં તમારાથી અપેક્ષા કરવામાં આવે છે કે તમે પોતાની પત્નીના સૌથી સારા પતિ બનો અને તેમનાં મામલામાં સત્ય અને ન્યાયનો માર્ગ કદાપિ ન છોડો.

ઈસ્લામમાં તમારાથી એ પણ અપેક્ષા કરવામાં આવે છે કે તમે તમારી સંપત્તિમાંથી ઝકાત (કુલ સંપત્તિના ૨.૫% અનિવાર્ય ધર્મદાન) કાઢો અને પોતાના નજીકના સગાઓ, ગરીબો, મુસાફરો વગેરેની સહાયતા કરો; કેમ કે તમારા ધનમાં તેમનો પણ હિસ્સો છે. વાસ્તવમાં જીવન પરમ્ દયાળુ અલ્લાહ તરફથી એક પરીક્ષા છે એ જોવા માટે કે આપણે જીવન કેવી રીતે વ્યતીત કરીએ છીએ.

ઈસ્લામ દારૂ પીવા અને જુગાર રમવાની મનાઈ કરે છે, કેમ કે તે શૈતાનના કાર્યો છે. તે તમને ભૂંડનું માંસ ખાવા, લોહી પીવા તેમજ મુરદાર પશુ કે કોઈ એવા જાનવરનું માંસ ખાવાની મનાઈ કરે છે જેને અલ્લાહ સિવાય કોઈ અન્યના નામે કુરબાન કરવામાં આવ્યું હોય.

વ્યાજની ઈસ્લામમાં કડક રીતે મનાઈ કરવામાં આવી છે. જે લોકો વ્યાજ લે છે અથવા આપે છે અલ્લાહે તેમના વિશે ફરમાવ્યું છે કે તે તેમના સાથે યુદ્ધની સ્થિતિમાં છે, અને નિઃસંદેહ અલ્લાહ બધી છુપી વાતોને જાણે છે.

ઈસ્લામમાં ભેળસેળ અને વ્યભિચારની પણ મનાઈ છે.

પુરુષોને આદેશ છે કે તેઓ મહિલાઓને જોઈને પોતાની નજર નીચી કરી લે તથા પુરુષોને જોવા અંગે મહિલાઓને પણ પોતાની નજર નીચી કરવા અને હિજાબ (મહિલાનું આખું શરીર ઢંકાઈ જાય છે એવો ઢીલો પોશાક, જેનાથી કેવળ હાથનો પંજો અને આંખો ખુલી રહે છે.) પહેરવાનો આદેશ છે, જેથી તેઓ સુરક્ષિત અને સલામત રહી શકે અને કોઈ તેના સાથે નિર્લજ્જ વ્યવહાર કરવાની હિંમત ન કરે.

ઈસ્લામમાં જ્યોતિષ અને ભવિષ્ય બતાવનારાઓ, જાદૂટોણો કરનારાઓ, જંતર-મંતરથી બે વ્યક્તિઓ વચ્ચેના ઝઘડાને દૂર કરવાનો કે બે વ્યક્તિઓને પાસે લાવાવાનો દાવો કરનારાઓના

નજીક પણ જવાની મનાઈ કરવામાં આવી છે. ઘટનાઓ અને લોકોના જીવનમાં ગ્રહો અને નક્ષત્રોની ચાલની અસરને માનવાની તથા સમયને દોષ આપવાની મનાઈ કરવામાં આવી છે; કેમ કે તમામ વસ્તુઓ અને મામલાઓ, સારું કે ખરાબ બધું અલ્લાહની મરજીથી જ થાય છે. અંધશ્રદ્ધા ન રાખવી જોઈએ, કેમ કે તે એક નકારાત્મક બાબત છે.

ઈસ્લામમાં કોઈ કારણ કે હક્ક વિના કોઈ વ્યક્તિની હત્યા કરવાની મનાઈ છે. ઈસ્લામમાં આપઘાત, જૂઠી સાક્ષી, સાચી વાતને છુપાવવાની, જૂઠું બોલવાની, ગાળો બોલવાની કે કોઈને અપશબ્દો કહેવાની, ઢોંગ અને આડંબર કરવાની, શેખી કરવાની, આત્મપ્રશંસા અને પોતાની મોટાઈ બતાવવાની, ઉપકાર કરીને તેને જતાવવાની, મોજમસ્તી માટે મક્કારો અને અસભ્ય લોકોની સાથે ઉઠવા-બેસવાની કે એવા લોકો સાથે રહેવાની, એક-બીજા પર અલ્લાહનો પ્રકોપ હોવાની વાત કહેવાની કે એક-બીજાને નર્કમાં જવાની વાત કહેવાની મનાઈ છે.

ગરીબીના ડરથી બાળકોને મારી નાખવું ઈસ્લામના વિરુદ્ધ છે. એક જમાનામાં નવજાત બાળકોને જન્મતાં જ જમીનમાં દાટી દેવામાં આવતી હતી. ઈસ્લામના આગમનની સાથે જ આવા તમામ ઘૃણાસ્પદ કૃત્યોને સમાપ્ત કરી નાખવામાં આવ્યા. ઈસ્લામે મહિલાઓને જીવવાનો, શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરવાનો, રોજી

ક્રમાવાનો અધિકાર આપ્યો. તેણે મહિલાઓને સંપત્તિ ધરાવવાનો, ખરીદવા અને વેચવાનો અધિકાર આપ્યો. તેણે મહિલાઓને વારસામાં હિસ્સો અપાવ્યો, પોતાના પતિની પસંદગીનો હક્ક આપ્યો. આ રીતે ઈસ્લામે મહિલાના માનવી હોવાની હેસિયતે તેના તમામ અધિકારોની રક્ષા કરી. ઈસ્લામ તેમને અનીતિથી બચાવે છે અને તેમના સન્માનની રક્ષા કરે છે અને તે પણ એક પત્ની હોવાની હેસિયતે પોતાના પતિની પ્રતિષ્ઠા અને સંપત્તિની રક્ષા કરે છે.

ઈસ્લામના પાંચ સ્તંભ

ઈસ્લામની વિશાળ ઈમારત અલ્લાહની પાંચ પસંદગીની વસ્તુ પર ઊભી છે, જે તેના પાંચ સ્તંભો કહેવાય છે :

એ વાતની ઘોષણા કે — ‘અલ્લાહ સિવાય કોઈ માબૂદ (પૂજ્ય, ઉપાસ્ય) નથી અને મુહમ્મદ (સલ્લ.) અલ્લાહના રસૂલ છે.’

આનો અર્થ એ છે કે વ્યક્તિ એ વાતની સાક્ષી આપે કે કેવળ અલ્લાહ જ સૌનો માલિક, સંરક્ષક અને સંચાલક, પાલનહાર, રચયિતા અને પ્રધાન કરવાવાળો છે, તમામ સુંદર નામો અને ઉત્કૃષ્ટ ગુણોનો અધિકારી કેવળ અલ્લાહ છે; અને એ વાતની સાક્ષી આપે કે મુહમ્મદ (સલ્લ.) અલ્લાહના રસૂલ (ઈશદૂત)

છે. આને જ ઈમાન (શ્રદ્ધા, વિશ્વાસ) કહે છે, અને એ વાત પર ઈમાન કે માત્ર અલ્લાહ જ બંદગી, પૂજા-અર્ચના, ઉપાસના અને આજ્ઞાકારિતાને લાયક છે, કોઈ અન્ય નથી.

તેનો વિશ્વાસ હોય કે અલ્લાહે મુહમ્મદ (સલ્લ.)ને ઈશદૂત બનાવીને દુનિયામાં મોકલ્યા છે. તેમના ઉપર અલ્લાહે કુર્આન અવતરિત કર્યું છે. અલ્લાહે ઈશદૂત મુહમ્મદ સલ્લ.ને આ ધર્મને સમસ્ત માનવ-જાતિઓમાં ફેલાવવાની, અલ્લાહની ઉપાસનાનો સાચો માર્ગ બતાવવાની અને સાચી પદ્ધતિ સમજાવવાની જવાબદારી સોંપી છે.

નમાઝની સ્થાપના કરો :

પવિત્ર કુર્આનમાં મહાન અલ્લાહ ફરમાવે છે કે સબ્ર (ધૈર્ય)થી કામ લો અને નમાઝ પઢીને સહાયતા માંગો. તે એ પણ ફરમાવે છે કે જે વ્યક્તિ વિનમ્રતાથી પ્રાર્થના કરે છે, તે સફળ થાય છે.

નમાઝ માટે મુસલમાનોએ દિવસમાં પાંચ વાર પવિત્ર હાલતમાં એક મસ્જિદમાં એકઠા થવું જોઈએ અને એક જમાત (સમૂહ)ના રૂપમાં અલ્લાહની યાદને હૃદયમાં રાખીને, તેનાથી માંગવા, તેનાથી ઈમાન પ્રાપ્ત કરવા, પોતાના પાપોથી પ્રાયશ્ચિત કરવા, સ્વર્ગમાં જગ્યા અને નર્કથી મુક્તિની દુઆ, આ જીવન માટે માર્ગદર્શન અને મરણોપરાંત જીવનની સફળતા અને મુક્તિની ઈચ્છાની સાથે નમાઝ અદા કરવી જોઈએ.

દિવસમાં પાંચ નમાઝો તમામ પાપોને ધોઈ નાખે છે. વિનમ્રતા અને અલ્લાહના ડરની સાથે પઢવામાં આવેલ નમાઝ મુસલમાનને પોતાના રબ (પૂજ્ય પ્રભુ-પાલનહાર)થી સમીપ લાવે છે અને બૂરાઈઓથી દૂર રાખે છે.

ઝકાત (અનિવાર્ય ધર્મદાન) આપવું :

અલ્લાહે આ દુનિયામાં કેટલાક લોકોને ધનવાન અને કેટલાક લોકોને નિર્ધન બનાવ્યા છે. તેણે આવું એ જોવા માટે કર્યું છે કે ધનવાન પોતાની સમૃદ્ધિમાં શુક (કૃતજ્ઞતા) અદા કરે છે કે નહીં તથા નિર્ધન અને ગરીબ વ્યક્તિમાં સબ્ર (ધૈર્ય) છે કે નહીં; કેમ કે ઈમાનવાળાઓને એક બંધુત્વમાં બાંધવામાં આવેલ છે અને બંધુત્વ કરુણા, અનુકંપા અને દયા, પ્રેમ અને પરોપકાર પર આધારિત હોય છે. અલ્લાહે આ તમામ ગુણોને ‘ઝકાત’થી જોડેલ છે. ધનવાનથી ઝકાત લઈને તેને ગરીબો અને વંચિતોમાં વહેંચવામાં આવે છે. એક વર્ષ (ચંદ્ર વર્ષ) દરમિયાન કુલ સંપત્તિ પર ૨.૫% ઝકાત આપવાની હોય છે.

ઝકાત ધનને પવિત્ર અને શુદ્ધ કરે છે, અને તે આત્માને કંજૂસી અને કૃપાજ્ઞતાથી દૂર રાખે છે. તે અમીર અને ગરીબ વચ્ચે પ્રેમ અને સહાનુભૂતિની ભાવનાને મજબૂત કરે છે, તેમના વચ્ચેની નફરત અને વૈમનસ્યને સમાપ્ત કરે છે, સુરક્ષાની ભાવનાને બાકી રાખે છે અને સમુદાયના સામૂહિક જીવનમાં ખુશીઓ લાવે છે.

રમઝાન માસના રોઝા (સૌમ, ઉપવાસ) રાખવા :

રોઝા રાખવાનો ઉદ્દેશ્ય એ વસ્તુઓ અને વાતોથી બચવાનો છે જેને અલ્લાહે મનાઈ કરેલ છે. તેના માટે આપણને સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત સુધી ઉપવાસ રાખવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે. સૂર્યાસ્તથી પહેલાં જાણી-જોઈને કોઈ વસ્તુ ખાઈ-પી લેવાથી કે સંભોગ કરવાથી રોઝો તૂટી જાય છે. જો રોઝાની સ્થિતિમાં કોઈ ખરાબ વસ્તુ કે વાતથી બચવામાં ન આવે તો રોઝા રાખવાનો હેતુ સમાપ્ત થઈ જાય છે.

ધીરજ અને સહનશીલતાનો ઈમાનની સાથે એ જ સંબંધ છે જે શરીરનો માથા સાથે છે. અલ્લાહે રમઝાન મહિનામાં આ સમુદાય માટે રોઝા ફરજિયાત (ફર્જ) કર્યા છે, જેથી તેના સામીપ્યને પામી શકાય અને માણસ એ વાતોથી બચી શકે જેનાથી અલ્લાહે રોક્યા છે. રોજા વ્યક્તિને ધીરજવાન બનાવે છે અને ધૈર્ય શીખવાડે છે. તે વ્યક્તિને તેની જાત પર, તેના મન પર કાબૂ કરવાનું શીખવાડે છે. તે ઉદારતા અને પરોપકાર શીખવાડે છે અને વિશાળહૃદયતાની સાથે લોકોની સહાયતા કરવાનો અને પારસ્પારિક દયાનો પાઠ આપે છે.

રમઝાનનો મહિનો એક પાવન મહિનો છે. આ મહિનામાં 'લૈલતુલ કદ્ર' (પ્રતિષ્ઠિત રાત) છે, જે હજારો મહિનાઓથી ઉત્તમ છે. આ પ્રતિષ્ઠિત રાત્રિમાં અલ્લાહે પવિત્ર કુર્આન અવતરિત કર્યું.

રમઝાન મહિનામાં સ્વર્ગના દરવાજાઓ ખોલી નાખવામાં આવે છે અને નર્કના દરવાજાઓ બંધ કરી દેવામાં આવે છે. આ મહિનામાં માનવીને બૂરાઈઓ આચરવા માટે ઉત્પ્રેરિત કરનાર શૈતાનને બાંધી દેવામાં આવે છે.

હજજ કરવી (મક્કાની તીર્થયાત્રા) :

હજજ એક એવો અવસર છે, જે દરમ્યાન મનુષ્યોની એકતા અને શક્તિ તથા ગૌરવ અને ગરિમાની અભિવ્યક્તિ થાય છે; કેમ કે આપણા-સૌનો ઈશ્વર એક છે, આપણો ધર્મ-ગ્રંથ એક છે, આપણા પયગંબર એક છે, આપણે એક સમુદાય છીએ, આપણી બંદગી એક છે અને આપણી રહેણી-કરણી પણ એક છે.

હજજની પોતાની શરતો અને રીત છે, જેનું ચુસ્તપણે પાલન કરવું પડે છે; જેમ કે - જીભને કાબૂમાં રાખવી, એ તમામ ચીજ-વસ્તુઓથી બચવું અને દૂર રહેવું જેનાથી અલ્લાહે મનાઈ કરી છે. હજજ માટે હલાલ રોજીના ઉપયોગ અને સર્વોત્તમ આચરણનો આદેશ છે અને એવી દરેક વસ્તુથી બચવાનું હોય છે જે હજજને ખરાબ કરી શકે છે, જેમ કે યૌન-સંબંધ, પાપ કે બિનજરૂરી ચર્ચા કે વાતચીત.

જો કોઈ મુસલમાન અલ્લાહને પ્રસન્ન કરવા માટે સાચી રીતે હજજ કરી લે છે, તો તેના બધા અગાઉનાં પાપોનો અંત આવી જાય છે અને તે પવિત્ર બનીને તીર્થયાત્રાથી પાછો ફરે છે.

ઈસ્લામી ધારણાઓ કે માન્યતાઓ

અલ્લાહમાં વિશ્વાસ :

મુસલમાન એક એવા ઈશ્વરમાં વિશ્વાસ રાખે છે જે નિરાકાર, અદ્વિતીય, અનુપમ છે, જેનો કોઈ ભાગીદાર કે સમકક્ષ નથી, અને તેના સિવાય કોઈ અન્યની બંદગી અને ઈબાદત (પૂજા-અર્ચના, ઉપાસના) કરવાની અનુમતિ આપતો નથી. કેવળ અલ્લાહ જ બંદગીને યોગ્ય છે. તે જ એક માત્ર સાચો ઈશ્વર છે અને અન્ય તમામ દેવી-દેવતાઓ જૂઠા છે. તેનું જ નામ ગૌરવશાળી, પ્રતાપી અને ભવ્ય છે તથા તે સંપત્તિ વિશિષ્ટ ગુણોનો સ્વામી છે. ન કોઈ તેની દિવ્ય શક્તિઓ સમાન શક્તિઓ ધરાવે છે, ન તેના વિશિષ્ટ ગુણો જેવા ગુણો ધરાવે છે.

ફરિશ્તાઓમાં વિશ્વાસ :

મુસલમાનો ફરિશ્તાઓ પર ઈમાન ધરાવે છે. તેઓ સન્માનિત અને પ્રતિષ્ઠિત મખ્લૂક (સર્જન) છે. ફરિશ્તાઓ માત્ર અલ્લાહની ઉપાસના કરે છે અને કેવળ તેની જ આજ્ઞાને માને છે. આ ફરિશ્તાઓમાં જિબ્રઈલ (અલૈ.) પણ છે, જેઓ પવિત્ર કુર્આનને પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) સુધી લઈને આવ્યા હતા.

તેઓ એક અનોખી દુનિયાના સર્જનો છે. મનુષ્યો તેમને જોઈ નથી શકતા, પરંતુ મુસલમાનો પૂર્ણ વિશ્વાસની સાથે તેમનાં

અસ્તિત્વનો સ્વીકાર કરે છે; કેમ કે અલ્લાહે પોતાના ગ્રંથ પવિત્ર કુર્આનમાં તેમનાં અસ્તિત્વ વિશે બતાવી દીધું છે, એ જ રીતે અલ્લાહના પયગંબરે પણ તેમનાં વિશે વિસ્તારથી માહિતગાર કર્યા છે.

ફરિશ્તાઓ પર વિશ્વાસ અલ્લાહના ગ્રંથ અને તેના પયગંબરો પર વિશ્વાસથી અગ્રક્રમે છે, કેમ કે અલ્લાહે આ જ ફરિશ્તાઓના માધ્યમથી પોતાના ઈશદૂતો અને સંદેષ્ટાઓ પર પોતાનાં ગ્રંથો અવતરિત કર્યા. ફરિશ્તાઓના ઈન્કારનો અર્થ તમામ પવિત્ર ગ્રંથોનો ઈન્કાર હશે અને એ બધી વસ્તુઓ અને વાતોથી ઈન્કાર હશે જે ઈશદૂતોએ બતાવી છે.

અલ્લાહ દ્વારા અવતરિત તમામ ગ્રંથો પર વિશ્વાસ :

મુસલમાનોનો વિશ્વાસ છે કે અલ્લાહે માનવ-જાતિના માર્ગદર્શન માટે પોતાના ઈશદૂતો પર ગ્રંથોનું અવતરણ કર્યું. આ ગ્રંથોમાં સહિફાઓ (પુસ્તિકાઓ), ઝબૂર, તૌરાત, ઈજ્જલ વગેરે સામેલ છે. અગાઉના આ ગ્રંથોની મૂળભૂત શિક્ષાઓમાં લોકોએ સ્વાર્થ ખાતર અનેક ફેરફારો કરી દીધા છે. કુર્આન-મજીદ, જે અલ્લાહના અંતિમ પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) પર અવતરિત કર્યો. કુર્આન અંતિમ દિવ્ય ગ્રંથ છે. અલ્લાહે કુર્આનને દરેક પ્રકારના ફેરફાર અને માનવ-સર્જિત વિકૃતિથી સુરક્ષિત રાખવાની જવાબદારી લીધી છે. અલ્લાહ ફરમાવે છે :

“નિઃસંદેહ, અમે કુર્આન અવતરિત કર્યો, અને નિશ્ચિતપણે
અમે જ તેની સુરક્ષા કરીશું.” (કુર્આન, ૧૫:૯)

અલ્લાહના નબીઓ (ઈશદૂતો) પર વિશ્વાસ :

અલ્લાહે આદમ (અલૈ.)થી શરૂ કરીને નૂહ, ઈબ્રાહીમ,
ઈસ્માઈલ, ઈસ્હાક, યૂસુફ, સુલૈમાન, દાઉદ, મૂસા અને ઈસા
(અલૈ.)ને નબી (ઈશદૂતો) બનાવીને મોકલ્યા. પરંતુ માનવ-
જાતિ માટે અલ્લાહનો અંતિમ સંદેશ પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)
પર અવતરિત કરવામાં આવ્યો, જે અગાઉના દિવ્ય સંદેશોની
પુષ્ટિ અને સમાપન પણ છે. મુસલમાનોનું ઈમાન છે કે મુહમ્મદ
(સલ્લ.) અલ્લાહના અંતિમ નબી છે, જેમ કે અલ્લાહે ફરમાવ્યું,
“મુહમ્મદ તમારામાંથી કોઈ વ્યક્તિના પિતા નથી, બલ્કે તેઓ
અલ્લાહના રસૂલ છે અને તમામ નબીઓમાં અંતિમ છે.”

(કુર્આન, ૩૩:૪૦)

મુસલમાનોનું ઈમાન છે કે તમામ પયગંબરો તથા નબીઓ
માનવ હતા અને તેમનામાં અલ્લાહ જેવી કોઈ દિવ્ય શક્તિઓ
ન હતી.

ક્યામતના દિવસ પર વિશ્વાસ :

મુસલમાનોનો ક્યામત (મહાપ્રલય પછી પુનર્જીવનના
દિવસ) પર વિશ્વાસ છે. આ દિવસે તમામ માનવીઓ જે પૃથ્વી

પર પેદા થયા, તેમનાં દુનિયાના જીવનનો હિસાબ-કિતાબ થશે. આ દિવસે સમસ્ત માનવ-જાતિને તેમની આસ્થાઓ, માન્યતાઓ અને કર્મો અનુસાર ઈનામ કે સજા આપવામાં આવશે. આ દિવસને ‘અંતિમ દિવસ’ કહે છે, કેમ કે આના પશ્ચાત્ત કોઈ અન્ય દિવસ નહીં હોય. તેના પશ્ચાત્ત સ્વર્ગનું ઈનામ પામનારાં સ્વર્ગ-લોકના લોકો હંમેશ માટે સ્વર્ગમાં રહેશે તેમજ નર્કના અગ્નિની સજા પામનારા નર્કવાસીઓ હંમેશ માટે નર્કમાં રહેશે.

આ અંતિમ દિવસમાં વિશ્વાસના ત્રણ તબક્કાઓ છે :

૧. કયામત (મહાપ્રલય પછી પુનર્જીવન) પર વિશ્વાસ.
૨. આસ્થાઓ અને કર્મોના હિસાબ-કિતાબ પર વિશ્વાસ.
૩. સ્વર્ગ (જન્નત) અને નર્ક (જહન્નમ, દોઝખ)માં વિશ્વાસ.
૪. અલ-કદ્ર પર વિશ્વાસ.

મુસલમાનો ‘અલ-કદ્ર’ પર વિશ્વાસ રાખે છે, જે એક દિવ્ય પૂર્વનિયતિ (ભાગ્ય) છે. આ દિવ્ય પૂર્વનિયતિમાં વિશ્વાસનો અર્થ એ નથી કે માનવીને પોતાની મરજી અને ઈચ્છાનું કાર્ય કરવાનો અધિકાર નથી. તેનાથી વિપરીત, મુસલમાનોનું ઈમાન છે કે અલ્લાહે માનવ-જાતિને કાર્ય કરવાની સ્વતંત્રતા પ્રદાન કરી છે. તેનો અર્થ એ છે કે તે સારા અને ખરાબ, સત્કર્મ અને દુષ્કર્મ તથા ખરા-ખોટાની વચ્ચે પસંદગી કરી શકે છે, અને એ કે તે પોતાની આ પસંદગી માટે સ્વયં ઉત્તરદાયી રહેશે.

દિવ્ય પૂર્વનિયતિમાં વિશ્વાસમાં ચાર બાબતો પર વિશ્વાસ પણ સામેલ છે : (૧) અલ્લાહ સર્વજ્ઞાની છે. તે જાણે છે કે શું થયું છે અને શું થવાનું છે. (૨) અલ્લાહે એ તમામ વાતોનો રેકર્ડ રાખ્યો છે જે થઈ ચૂકી છે અને થવાની છે. (૩) અલ્લાહ જે કંઈ ચાહે તે થઈ જાય છે, અને જે નથી ચાહતો કે ન થાય, તે નથી થતી. (૪) અલ્લાહ જ તમામ વસ્તુઓનો રચયિતા છે.

અલ્લાહ કોણ છે ?

— કુલ હુવલ્લાહુ અહદ —

કહો કે તે અલ્લાહ છે, એક અને માત્ર એ જ.

— અલ્લાહુસ્-સમદ...

અલ્લાહ - આત્મનિર્ભર અને નિરપેક્ષ છે, માલિક છે, જેની સૌને જરૂરત છે.

— લમ્ યલિદ વ-લમ્ યૂલદ...

તે ન કોઈનો પિતા છે, ન તેનો કોઈ પિતા છે.

— વ-લમ્ યફુલ્લહૂ કુફૂવન્ અહદ.

અને કોઈ તેના સમકક્ષ નથી કે તેનાથી તુલના કરવા યોગ્ય હોય.

‘અલ્લાહ’ ઈશ્વરનું અરબી નામ છે. અલ્લાહ એક અદ્વિતીય-અનુપમ શબ્દ છે, તેનું કોઈ બહુવચન નથી અને ન કોઈ લિંગ.

તેને બીજી રીતે અન્ય પયગંબરો જેવાં કે દાઉદ, મૂસા અને ઈસા (અલૈ.) દ્વારા એલ, ઈલાહ કે ઈલોહિમ કહીને પણ પોકારવામાં આવ્યો.

તે ઈશ્વર છે, એક જ. તેના સમાન કોઈ અન્ય નથી, પરંતુ કેવળ એ જ છે. પ્રત્યક્ષ-પરોક્ષ, દૃશ્ય-અદૃશ્ય વસ્તુઓને જાણવા-વાળો, તે સર્વ પ્રકારની દયાઓનો સ્ત્રોત છે, તે પરમ્ દયાળુ છે.

“એ જ અલ્લાહ છે જેના સિવાય કોઈ પૂજ્ય નથી, અદૃશ્ય અને દૃશ્યનો જાણવાવાળો, એ જ ક્ષમા અને દયા કરવાવાળો છે. એ જ અલ્લાહ છે જેના સિવાય કોઈ પૂજ્ય નથી, સ્વામી, અત્યંત પવિત્ર, તમામ પ્રકારનાં દોષોથી મુક્ત, શાંતિ પ્રદાન કરવાવાળો, રક્ષક, પ્રભુત્વશાળી, શક્તિશાળી, મહિમાવાન, પવિત્ર છે અલ્લાહ એ વાતો અને વસ્તુઓથી જેમને તેઓ તેનાં ભાગીદાર બનાવે છે. એ જ અલ્લાહ છે સર્જનહાર, નિર્માતા, રૂપ આપનાર, તેના જ માટે (અત્યંત) શુભ નામો છે. પ્રત્યેક વસ્તુ, ચાહે આકાશોમાં હોય કે ધરતીમાં, તેની પવિત્રતાના ગુણાગ્ન કરી રહી છે, તથા એ જ પ્રભુત્વશાળી અને તત્ત્વદર્શી છે.” (કુર્આન, પલ: ૨૨-૨૪)

તેનું જ્ઞાન દૃશ્ય-અદૃશ્ય તમામ વસ્તુઓ પર વ્યાપ્ત છે. તે પોતે સર્જેલ પ્રાણીઓની સમજથી અત્યંત પર છે. તે સર્વજ્ઞાની છે, અને ધરતી અને આકાશની સર્વ વસ્તુઓને જાણે છે.

“અમે મનુષ્યનું સર્જન કર્યું તથા તેના હૃદયમાં જે વિચાર ઉત્પન્ન થાય છે અમે તેનાથી સુમાહિતગાર છીએ અને અમે તેની ધોરી નસથી પણ વધારે તેનાથી નજીક છીએ.” (કુર્આન, ૫૦:૧૬)

તે કયામતના દિવસનો માલિક છે, એ દિવસ જ્યારે તેનાં દ્વારા જીવનમાં કરવામાં આવેલ કાર્યોનો હિસાબ થશે. તેઓ જેમણે સ્વયંને તેને સમર્પિત કરી દીધા છે, સ્વર્ગને પામશે તેમજ તેઓ જેમણે તેના સામે સમર્પણથી ઈન્કાર કર્યો હતો, હંમેશ માટે નર્કમાં ઝોંકી દેવામાં આવશે.

પયગંબર મુહમ્મદ કોણ છે ?

પયગંબર હઝરત મુહમ્મદ (સલ્લ.) ૫૭૦ ઈ.માં મક્કા શહેરમાં જન્મ્યા. તેમના પિતાનું અવસાન તેમનાં જન્મથી પૂર્વે જ થઈ ગયું હતું અને તેમની માતા પણ થોડાંક સમય પછી મૃત્યુ પામ્યા. તેથી તેમનું પાલન-પોષણ તેમનાં કાકાએ કર્યું, જેઓ કુરૈશ કબીલાના એક પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ હતા. પયગંબર સાહેબ નિરક્ષર હતા અને લખવા-વાંચવાનું જાણતા ન હતા, અને આ દુનિયાથી વિદાય થયા ત્યાં સુધી તેઓ એમ જ રહ્યા. તેમની જાતિના લોકો, તેમને પયગંબરી મળી તે અગાઉ સુધી જ્ઞાનથી અપરિચિત હતા તથા તેમનામાંથી મોટાભાગના લોકો નિરક્ષર હતા. તેઓ જેમ-જેમ આગળ વધતાં ગયા તેમની સચ્ચાઈ, પ્રમાણિકતા, ઉદારતા, વિશ્વસનીયતા અને ગંભીરતા માટે પ્રસિદ્ધ થતા ગયા. મુહમ્મદ (સલ્લ.) ખૂબ જ ધાર્મિક હતા તથા તેઓ લાંબા સમયથી ચાલી આવતી મૂર્તિપૂજના વિરોધી હતા.

૪૦ વર્ષની વયે મુહમ્મદ (સલ્લ.)ને અલ્લાહ તરફથી દિવ્ય સંદેશ પ્રાપ્ત થયો. તેમણે એ સંદેશ લોકો સુધી પહોંચાડવાનું શરૂ કર્યું. ધીમે-ધીમે લોકો તેમના સંદેશને સ્વીકારતા ગયા. તે પછી તેમને અને તેમના અનુયાયીઓને કાફિરો (વિરોધીઓ) તરફથી જોખમ વધતું ગયું. આ દિવ્ય સંદેશ ૨૩ વર્ષ સુધી અવતરિત થતો રહ્યો. તેનું સંકલન 'કુર્આન'ના નામથી ઓળખાય છે.

તેમણે જેવું કુર્આન પઢવાનું અને સચ્ચાઈનો પાઠ આપવાનું શરૂ કર્યું, જે અલ્લાહે તેમના ઉપર અવતરિત કર્યો હતો, કાફિરો તરફથી તેમના અને તેમના અનુયાયીઓના પ્રાણનું જોખમ વધતું ગયું. આ જોખમ એટલી હદે વધી ગયું કે ૬૨૨ ઈ.માં અલ્લાહે તેમને ત્યાંથી પ્રસ્થાન કરવાનો આદેશ કર્યો. મક્કાથી મદીના તરફ પ્રસ્થાન, જે આશરે ૨૬૦ માઈલ ઉત્તર તરફ આવેલ એક શહેર છે. આ પ્રસ્થાનને ‘હિજરત’ કહે છે, જેનાથી ઈસ્લામી કેલેન્ડરનો આરંભ થાય છે, જે હિજરી સનથી ઓળખાય છે.

ઘણા વર્ષો પછી, મુહમ્મદ (સલ્લ.) અને તેમના અનુયાયીઓ મક્કા પાછા ફરવામાં સફળ થયા, જ્યાં તેમણે પોતાના શત્રુઓને માફ કરી દીધા. ૬૩ વર્ષની વયે મુહમ્મદ (સલ્લ.) આ દુનિયાથી વિદાય લીધી. ત્યાં સુધી સમસ્ત અરબ પ્રદેશનો એક મોટો ભાગ મુસલમાન બની ચૂક્યો હતો અને તેમના દેહાવસાનના ૧૦૦ વર્ષની અંદર ઈસ્લામ પશ્ચિમમાં સપેન અને પૂર્વમાં ચીન સુધી ફેલાઈ ગયો હતો. શાંતિપૂર્ણ ધર્મ ઈસ્લામના તીવ્ર ઝડપથી ફેલાવાનું કારણ તેનાં સાચા અને સરળ આદર્શો છે. તેમાંનો મુખ્ય છે, માત્ર એક અલ્લાહ જ બંદગીને યોગ્ય છે, અર્થાત્ એકેશ્વરવાદ.

પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) શાંતિ, ન્યાય, દયા, કડુણા, સચ્ચાઈ અને બહાદુરીનું એક અનુપમ દૃષ્ટાંત હતા. તેઓ એક મનુષ્ય હતા, પરંતુ તેઓ માનવીય ગુનાઓથી પવિત્ર હતા, અને

કેવળ અલ્લાહની પ્રસન્નતા કાજે તથા પરલોકમાં મરણોપરાંત મળનાર ઈનામ માટે જ કાર્યરત રહ્યા. પોતાના તમામ વ્યવહારો અને લેવડ-દેવડમાં હંમેશા અલ્લાહથી ડરતા રહ્યા અને તેની ખુશીનું હંમેશા ધ્યાન રાખ્યું.

આપણા માટે કેવળ તેઓ જ એક ‘રોલ મોડલ’ છે, તેથી આપણે એ જ પ્રમાણે આપણું જીવન વ્યતીત કરવું જોઈએ જે પ્રમાણે તેમણે જીવન વિતાવ્યું, જીવન જીવવાની રીત બતાવી અને સન્માર્ગ પર ચાલવાનો નિર્દેશ કર્યો.

શું કહે છે તેઓ પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) વિશે

મહાત્મા ગાંધી : મુહમ્મદ (સલ્લ.)ના આચરણ વિશે વાત કરતાં તેમણે કહ્યું હતું કે –

“હું એ સૌથી સારા વ્યક્તિની શોધમાં હતો જે નિર્વિવાદ રૂપે લાખો લોકોના હૃદયો પર શાસન કરે છે. મને એ વાત પર સંપૂર્ણ વિશ્વાસ હતો, બલ્કે તેનાથી પણ અધિક છે, કે એ દિવસોમાં બતાવવામાં આવેલ જીવનમાં ઈસ્લામ કેવળ તલવારના જોર પર નથી ફેલાયો, બલ્કે તે પયગંબર (સલ્લ.)નું અત્યંત સાદું જીવન, આપની નિઃસ્વાર્થતા, કર્તવ્ય-નિષ્ઠા, વચન-પાલન અને નિડરતા અને સાહસ હતું, પોતાના મિત્રો અને અનુયાયીઓ પ્રત્યે આપનો ઉત્કટ પ્રેમ તથા પોતાના મિશન પ્રત્યે સુનીશ્ચિત આસ્થા હતી; કોઈ તલવાર નહોતી, બલ્કે આ એ વસ્તુઓ હતી જેના કારણે

તેમણે દરેક પ્રકારના અવરોધોને પાર કરી લીધા... જ્યારે મેં બીજો ભાગ (મુહમ્મદ સલ્વના જીવન-ચરિત્રનો) સમાપ્ત કરી નાખ્યો તો મને ખૂબ અફસોસ થયો કે આ મહાન વ્યક્તિના જીવન વિશે અભ્યાસ કરવા માટે હવે મારા પાસે કંઈ જ નથી.”

(યંગ ઇન્ડિયા)

ડૉ. એની બેસન્ટ : પોતાના પુસ્તક ‘ધી લાઈફ ઍન્ડ ટીચિંગ ઑફ મુહમ્મદ’ (૧૯૩૨)ના પૃ. ૪ પર લખે છે —

“એ વ્યક્તિ માટે, જેણે અરબના આ મહાન પયગંબરની, જે જાણે છે કે તેણે લોકોને કેવી રીતે પ્રશિક્ષિત કર્યા અને સ્વયં કેવી રીતે જીવન વિતાવ્યું, જીવન-ચરિત્રનો અભ્યાસ કર્યા પછી આ પ્રભાવશાળી પયગંબર માટે શ્રદ્ધા સિવાય મનમાં કોઈ અન્ય ભાવનું ઉત્પન્ન થવું અસંભવ છે. તેઓ એક મહાન પયગંબર હતા; અને હું જે કંઈ અહીં લખી રહી છું તેના વિશે ઘણા લોકો જાણે છે, તેમ છતાં હું સ્વયં જ્યારે પણ તેને ફરી વાર વાંચું છું તો અરબના એ પ્રભાવશાળી ગુરુ માટે એક નવીન શ્રદ્ધા અને એક નવો આદર અનુભવું છું.”

જ્યાર્જ બર્નાડ શૉ :

“હું માનું છું કે તેમના (મુહમ્મદ સાહેબ) જેવા વ્યક્તિને જો આજના વિશ્વના શાસનકર્તા બનાવી દેવામાં આવે તો તે આજની સમસ્યાઓને એ રીતે ઉકેલી નાખે કે જગતમાં શાંતિ

અને સુખ-સમૃદ્ધિ વ્યાપ્ત થઈ જાય... મેં તેમનો અભ્યાસ કર્યો છે - આ એવા વ્યક્તિ હતા જેઓ કદી ઈસુ ખ્રિસ્તના વિરોધી નહોતા. તેમને વાસ્તવમાં માનવતાના ઉદ્ધારક કહેવા જોઈએ... હું મુહમ્મદની આસ્થા વિશે ભવિષ્યવાણી કરું છું કે આવતી કાલે આખું યુરોપ તેને સ્વીકારી લેશે, જેને યુરોપમાં આજે સ્વીકારવાની શરૂઆત થઈ ચૂકી છે.” (ધી જેન્યુઈન ઈસ્લામ, ભા-૧, ક. -૮, ૧૮૩૬)

માઈકલ હાર્ટ : આ લેખકે માનવ-જાતિની ઉન્નતિ માટે કાર્ય કરનાર જગતના મહાન લોકોને રેટિંગ્સ આપેલ. પોતાના પુસ્તકમાં તેઓ મુહમ્મદ (સલ્લ.) વિશે લખે છે -

“મેં ઇતિહાસના ૧૦૦ પ્રભાવશાળી અને અત્યંત બુદ્ધિશાળી અને મહાન વ્યક્તિઓની શ્રેણીમાં મુહમ્મદ (સલ્લ.)ને કેમ મૂક્યા છે? સંભવતઃ લોકો મને આનું કારણ પૂછે, પરંતુ મને ઇતિહાસમાં કેવળ એ જ એક વ્યક્તિ એવા જોવા મળ્યા, જેઓ ધાર્મિક અને સાંસારિક બંને ક્ષેત્રોમાં અવિશ્વસનીય રૂપે સંપૂર્ણપણે સફળ છે.” (The 100 : A ranking of the Most Influential Persons in History)

ઇતિહાસકાર લા-માર્ટિન : પોતાના પુસ્તકમાં નોંધે છે -

“જો ઉદ્દેશ્યની મહાનતા, સંસાધનોનો અભાવ અને આશ્ચર્યજનક પરિણામ - આ ત્રણ વાતોને મનુષ્યના કર્મ અને ચિંતનની પરાકાષ્ઠા માની લેવામાં આવે, તો કોનામાં સાહસ છે

કે કોઈને મુહમ્મદ (સલ્લ.)ની સામે ઊભો કરી દઈ શકાય ? ઇતિહાસમાં કેવળ આ જ વ્યક્તિ છે, જેણે સેનાઓનું નેતૃત્વ કર્યું, કાનૂનનું ઘડતર કર્યું, સત્તા ઊભી કરી અને આ વ્યક્તિની દૂરંદેશીએ આ ઇસ્લામી સામ્રાજ્યને એવા લોકો આપ્યા, જેમની સત્તાએ પોતાના સમયમાં વિશ્વની એક-તૃત્યાંશ આબાદી પર વિજય પ્રાપ્ત કર્યો.”... “મુહમ્મદ સાહેબ એક દાર્શનિક, જ્ઞાનદાર વક્તા, એક પ્રેરક, વીર યોદ્ધા અને ન્યાયની સ્થાપના કરનારા હતા; જેમણે માત્ર એક દિવ્ય પુસ્તક (કુર્આન)ના આધારે અને ઈશ્વરીય આદેશોના મૂલ્યો પર એક દિવ્ય અને અવિસ્મરણીય સમાજની રચના કરી; જેમણે તે સમયના સમાજની વિચારધારા, કર્મકાંડો, પૂજા-અર્ચના, રીતરિવાજોને બદલી નાખ્યા, ત્યાં સુધી કે લોકોનાં હૃદયો સુદ્ધાને પવિત્ર કરી નાખ્યા અને દરેક પ્રકારે એક સત્ય અને શિષ્ટ સમાજની રચના કરી.”

(History-De La Turquie)

થોડુંક કુર્આન વિશે

કુર્આન સ્વયં અલ્લાહની વાણી છે, ફરિશ્તા જિબ્રઈલ (અલ.) દ્વારા પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) પર આવતરિત કરવામાં આવેલ સંપૂર્ણ વાણી.

કુર્આનના સામાન્યતઃ પાંચ મુખ્ય વિષયો છે.

તેનો પ્રથમ અને મહત્વનો વિષય છે - તૌહીદ (એકેશ્વરવાદ), અર્થાત્ અલ્લાહના એક હોવા અંગે વિશ્વાસ કરવો. આ વિશે કુર્આનમાં ઘણા પ્રમાણો, ઉદાહરણો અને નિશાનીઓ દર્શાવેલ છે, જેનાથી સિદ્ધ થાય છે કે અલ્લાહ કેવળ એક છે, તેના સિવાય કોઈ પૂજ્ય નથી અને તેનો કોઈ ભાગીદાર કે સમકક્ષ નથી.

બીજો વિષય છે - રિસાલત (ઈશદૂતત્વ), અર્થાત્ મુહમ્મદ (સલ્લ.) અલ્લાહના પયગંબર છે એ વાતની પુષ્ટિ કરવી, અને એ વાતને માનવી કે કુર્આન તેમના દ્વારા લખવામાં નથી આવ્યું, બલકે તે માનવ-જાતિને સન્માર્ગ બતાવવાના હેતુસર આપના ઉપર અવતરિત કરવામાં આવેલ અલ્લાહના સંદેશનો સમૂહ છે.

ત્રીજો વિષય છે - આખિરત (પરલોક), અર્થાત્ આ વિષય આપણને બતાવે છે અને સચેત કરે છે કે આપણા મૃત્યુ પછી અલ્લાહ આપણને ફરી એક વાર જીવિત કરશે અને તે વખતે આપણને વર્તમાન (દુનિયાના) જીવનમાં આપણે કરેલ કર્મોનો

હિસાબ-કિતાબ આપવામાં આવશે. વિશ્વાસ કરનાર અને સત્કર્મો કરનાર લોકોને સ્વર્ગમાં સ્થાન મળશે અને દુષ્કર્મો કરનાર અને વિશ્વાસ ન કરનાર લોકોને નર્કમાં ઝોંકી દેવામાં આવશે.

ચોથો વિષય છે — શરીઅત (ધર્મશાસ્ત્ર), અર્થાત્ ઈસ્લામના એ નીતિ-નિયમો અને કાનૂન જે અનુસાર અમુક કાર્યો કરવાની અનુમતિ છે અને કેટલાક કાર્યો કરવાની મનાઈ છે. ‘શરીઅત’ એ કાનૂનશાસ્ત્ર છે જેનું તમામ મુસલમાનો સ્વેચ્છાએ પાલન કરે છે. તેનું પાલન કરવાથી સમાજમાં અને વિશ્વમાં લોકોને શાંતિ અને સુરક્ષાની બાંહેધરી મળે છે અને ખુશહાલી આવે છે.

પાંચમો વિષય છે — કિસ્સાઓ-વૃત્તાંતો કે ઐતિહાસિક ઘટનાઓ. અર્થાત્ હઝરત આદમના સમયથી હઝરત નૂહ સુધી તથા હઝરત ઈબ્રાહીમથી લઈને હઝરત મૂસા અને ઈસા (અ.લ.) સુધી તમામ પયગંબરોનો સાચો ઇતિહાસ, જેનાથી માનવ-જાતિ બોધ લે. આ ઉપરાંત આમાં ઐતિહાસિક પ્રસંગો, પયગંબરીનાં પ્રમાણો અને પુરાવાઓ પણ છે.

કુર્આન પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) અને તેમનાં સાથીઓને મોઢે યાદ હતું, દિવસ-રાતમાં પાંચ વાર પઢાતી નમાઝોમાં પઢવામાં આવતું હતું, તેને પઢવું મુસલમાનોનાં દૈનિક જીવનનો હિસ્સો હતો, અને તેઓ એક-બીજાને સંભળાવતા રહેતા હતા, ઉપરાંત લહિયાઓની સહાયતાથી તેને લિપિબદ્ધ પણ કરવામાં

આવતું રહેતું હતું. પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)ના જીવનમાં જ તેને તદ્દન દુરસ્ત અને સુરક્ષિત કરી લેવામાં આવ્યું હતું. અત્યાર સુધી ઘણી સદીઓ વિતી ગઈ હોવા છતાં તેની ૧૧૪ સૂરઃઓ (પ્રકરણો)માં, તેની કોઈ આયત (વાક્ય)માં કે તેનાં શબ્દના ઝેર-જબર સુદ્ધામાં હજુ સુધી કોઈપણ પ્રકારનો ફેરફાર કે પરિવર્તન થયું નથી. કુર્આન પોતાના તમામ વિષયો અને વ્યાપકતાની સાથે એવું જ ચમત્કારી તથા અનોખું છે, જે આજથી ૧૪ સદીઓ અગાઉ મુહમ્મદ (સલ્લ.) પર અવતરિત કરવામાં આવ્યું હતું.

કુર્આન પ્રત્યેક મુસલમાનના ઈમાન (શ્રદ્ધા, વિશ્વાસ) અને તેમનાં સામૂહિક અને સામાજિક જીવનનો મુખ્ય સ્ત્રોત છે. એક મનુષ્ય હોવાને નાતે આપણી તમામ સમસ્યાઓ - જેમાં વિવેક અને વ્યવહાર, નીતિમત્તા અને શિષ્ટાચાર, અનુકરણીય આદર્શ, ઉપાસના, વેપાર-વાણિજ્ય અને આર્થિક બાબતો, અને પ્રાર્થના અને કાનૂન બધું જ સામેલ છે - કુર્આનમાં એ બધાનું સમાધાન છે. કુર્આન મૂળભૂત રીતે તો અલ્લાહ અને તેના બંદાઓ વચ્ચેના સંબંધનો વિષય છે. તેના સાથે-સાથે કુર્આન એક ન્યાયપ્રિય સમાજ, વ્યક્તિના વ્યક્તિગત અને સામૂહિક પૂર્ણ માનવીય આચરણ તેમજ ન્યાયોચિત આર્થિક સિદ્ધાંત માટે માર્ગદર્શન આપે છે.

શું કહે છે તેઓ પવિત્ર ગ્રંથ કુર્આન વિશે

વસંતકુમાર બોઝ : “કુર્આનમાં કોઈપણ પ્રકારની છેતરપિંડી કે ધાર્મિક ધોખાબાજીની કોઈ દબલગીરી નથી થઈ શકી, આ વસ્તુ કુર્આનને બધાં જ મહત્વપૂર્ણ ધાર્મિક ગ્રંથોની તુલનામાં વિશિષ્ટતા પ્રદાન કરે છે.” (Mohammadanism, Calcutta, 1931, P-4)

સરોજિની નાયડુ : “ન્યાય-ચેતના ઈસ્લામનો અદ્ભુત આદર્શ છે, કેમ કે જ્યારે હું કુર્આન પઢું છું, હું જીવનના એવા પ્રગતિશીલ સિદ્ધાંતોને પામું છું, જે માત્ર રહસ્યપૂર્ણ જ નહીં, બલકે એનું સામર્થ્ય દૈનિક શિક્ષાઓનું છે, અને જે સમગ્ર સંસાર માટે ઉપયુક્ત છે.” (The Ideals of Islam - Vide speeches and writing, P-167)

જહોન વિલિયમ ડાપર : “કુર્આન ઉચ્ચતમ નૈતિક વિચારો અને આદેશોથી પરિપૂર્ણ છે. એની રચના એટલી ખંડયુક્ત છે કે એનું કોઈ એક પૃષ્ઠ પણ એવું નથી, જેના પર આપણને એવા સિદ્ધાંત ન મળે જેને બધા લોકોએ માનવાં પડે છે.” (A History of the Intellectual Development of Europe, Vol-I, P-343-344)

સર વિલિયમ મૂર : “કુર્આન ઈસ્લામનો મૂળ આધાર છે. નીતિશાસ્ત્ર અને વિજ્ઞાનમાં એનું પ્રભુત્વ એટલું જ છે, જેટલું ધાર્મિક બાબતોમાં... કુર્આન સર્વોચ્ચ છે અને સામાન્ય રીતે એની પ્રકૃતિ એટલી સહજ છે કે કોઈ સંપ્રદાયના વાદવિવાદ કે તર્ક-વિતર્ક ઉપર એને કોઈ મુશ્કેલી નથી.” (The life of Muhammad, P-VII)

ગોયટે : “આપણે જેટલીવાર પણ એના (કુર્આન) તરફ વધીએ છીએ, તે પહેલાં તો અરુચિકર લાગે છે, પરંતુ જલ્દી જ આપણને તે પોતાના તરફ આકર્ષિત અને આશ્ચર્યચકિત કરી દે છે, અને પછી પોતાનો આદર કરવા માટે વિવશ કરી લે છે. તે પોતાની શૈલી, વિષયો અને ઉદ્દેશ્યની દૃષ્ટિથી પોતાના આદેશોનું દૃઢપણે પાલન કરાવનારી, ભવ્ય, જબરજસ્ત અને ખૂબ ઉત્કૃષ્ટ છે, ક્યારેક સાચા અર્થમાં ઉદ્ધાત્ત અને પ્રભાવશાળી છે. એ રીતે આ પુસ્તક બધા યુગોમાં વ્યવહારિક રૂપે અત્યંત શક્તિશાળી પ્રભાવ પાડતું રહેશે.” (Quoted in T.P. Hughes, Dictionary of Islam, P-526)

હાર્ટિંગ હર્ચફેલ્ડ : “...કુર્આન વિજ્ઞાનનો સ્ત્રોત છે. એમાં આકાશ અને ધરતી, માનવ-જીવન, વાણિજ્ય તથા અનેક વિષયોનું પ્રાસંગિક રૂપમાં વર્ણન છે અને આ જ કારણે એવા અસંખ્ય ગ્રંથોની રચના થઈ, જે પવિત્ર પુસ્તક (કુર્આન)ના જુદા-જુદા ભાગોની ટિપ્પણીઓનાં રૂપમાં છે...એ જ રીતે કુર્આને ચિકિત્સા સંબંધી શિક્ષણની પ્રેરણા આપીને તેના અધ્યયનનું પણ અનુમોદન કર્યું.” (New Reserches in to the Composition and Exegesis of the Quran, P-9)

ડૉ. મોરિસ બુકેલે : “ગર્ભના વિકાસની સ્થિતિઓ સંબંધે કુર્આનની વ્યાખ્યા સંપૂર્ણપણે આધુનિક માહિતીઓ સાથે સુસંગત છે અને કુર્આનમાં એક પણ એવું કથન નથી, જેના પર આધુનિક વિજ્ઞાન આલોચના કરી શકે.” (The Bible, The Koran and Science, P-205)

શું કુઆન સિવાય પણ કોઈ પવિત્ર ગ્રંથ છે ?

હા, પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)ની સુન્નત - તેમણે જે કંઈ કર્યું, કહ્યું કે કોઈ વાતને કે કાર્યને સાચું ઠેરવ્યું તે બધું જ આપણા પાસે સંકલિત પુસ્તકોના રૂપમાં જે અને તે ઈસ્લામનો બીજો મૂળ સ્ત્રોત છે. ‘સુન્નત’ હદીસો (કથનો)નું સંકલન છે. આ એ વાતો છે જે પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)એ કહી છે અને જેને તેમનાં સાથીઓના પ્રમાણિત હવાલાઓથી પુસ્તકનું રૂપ આપવામાં આવ્યું છે. ‘સુન્નત’માં વિશ્વાસ ઈસ્લામની મૂળ ધારણાઓમાંથી એક છે; કેમ કે અલ્લાહ ફરમાવે છે કે મારું અને મારા નબીનું કહેવું માનો.

પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)ની સુન્નતને તેમના સાથીઓ દ્વારા મોટા પ્રમાણમાં દસ્તાવેજનું રૂપ આપવામાં આવ્યું, જેને ‘હદીસ’ના નામથી ઓળખવામાં આવે છે. નીચે હદીસના કેટલાક ઉદાહરણો આપવામાં આવેલ છે :

- “તમારામાંથી કોઈપણ વ્યક્તિ ત્યાં સુધી પૂર્ણ ઈમાનવાળો થી હોઈ શકતો જ્યાં સુધી તે પોતાના ભાઈ માટે એ જ પસંદ ન કરે જે પોતાના માટે પસંદ કરે છે.”
- “જો કોઈ મુસલમાનનો પાડોસી ભૂખ્યો રહે અને તે પોતે પેટ ભરીને ખાય તો તે મોમિન નથી.”
- “અલ્લાહ વિનમ્ર છે અને વિનમ્રતાને પસંદ કરે છે.”
- “હું મારા પાછળ બે વસ્તુઓ છોડીને જઈ રહ્યો છું, જો તમે

આ બંને વસ્તુઓનું અનુસરણ કરશો તો ક્યારેય પથબ્રષ્ટ નહીં થાઓ - અલ્લાહનો ગ્રંથ (કુર્આન) અને મારી સુન્નત.”

- “પોતાના ભાઈ તરફ સ્મિત સાથે જોવું પણ સદકો (દાન) છે.”
- “તમે ધરતીવાળાઓ (મનુષ્યો) પર દયા કરો, આકાશવાળો (અલ્લાહ) તમારા પર દયા કરશે.”
- “જેનું આચરણ સૌથી ઉત્તમ છે તે ઈમાનના મામલામાં પણ સૌથી ઉત્તમ છે, તેમાંથી પણ સૌથી ઉત્તમ એ છે જે પોતાની પત્નીઓ સાથે સદ્વ્યવહાર કરે છે.”
- ઈમાનવાળાઓ પ્રેમ, દયા અને કરુણાના મામલામાં એક શરીરની જેમ છે, જો તેનું એક અંગ બીમાર થઈ જાય તો આખું શરીર બેચેની અને તાવથી પીડિત રહે છે.”
- અલ્લાહ તમને તમારાં બાહ્ય દેખાવ અને ધનદોલતથી નહીં, બલકે તમારા હૃદય અને તમારાં કર્મોથી ઓળખે છે.”

ઈસ્લામમાં મહિલાઓનું સ્થાન

ઈસ્લામમાં મહિલાઓનું સ્થાન નિઃસંદેહ ઉચ્ચ છે, જેની તુલના કોઈ વસ્તુથી કરી શકાય તેમ નથી, ચાહે એ વસ્તુ ગમે તેટલી કીમતી કેમ ન હોય. મનુષ્ય અલ્લાહનું સૌથી સુંદર સર્જન છે, જેમાં અલ્લાહે પુરુષ અને સ્ત્રીને પોત-પોતાનાં કાર્યક્ષેત્ર અનુસાર શ્રેષ્ઠતા અને જવાબદારી સોંપલ છે.

પુરુષની જ્યાં કમાવા અને પરિવારના પાલન-પોષણની

જવાબદારી છે, ત્યાં સ્ત્રીઓની પરિવાર અને બાળકોના ઉછેર અને ઘડતરની જવાબદારી છે. ઈસ્લામે મહિલાઓને ઘરમાં કેદ નથી કરી દીધી, બલકે આવશ્યકતાનુસાર તેને ઘરથી બહાર નીકળવાની પૂરી અનુમતિ આપેલ છે અને એ સંજોગોમાં પણ તેની ગરિમા, ગૌરવ અને પ્રતિષ્ઠા અને સન્માનનું પૂરેપૂરું ધ્યાન રાખીને તેને હિજાબ દ્વારા સુરક્ષા પ્રદાન કરવામાં આવી, કેમ કે સ્ત્રી અને તેનું સૌંદર્ય કોઈ દેખાડા અને આડંબરની વસ્તુ નથી કે ગમે તેના સામે પ્રગટ થાય અને વિકૃત મનોવૃત્તિ ધરાવતા લોકો તેના સૌંદર્યથી ગેરલાભ ઉઠાવતા રહે.

ઈસ્લામમાં મહિલાઓ માટે, પોતાના પતિ અને જેમની સાથે તેના લગ્નની મનાઈ છે એવા ગણ્યાગાંઠ્યા લોકો (પિતા, ભાઈ વગેરે) સિવાય કોઈની સામે પોતાનું સૌંદર્ય દેખાડવાની મનાઈ છે, જેથી તેને બીજા પુરુષો તરફ આકર્ષિત થવાથી અને બીજા પુરુષોને તેનાથી આકર્ષિત થવાથી બચાવી શકાય.

ઈસ્લામ જ એક માત્ર એવો ધર્મ છે, જે મહિલાઓને, ચાહે તે કુંવારી હોય કે પરણિત, વારસામાં પૂરેપૂરો હક્ક આપે છે. તેને જમીન અને વસ્તુઓના ખરીદ-વેચાણનો, સંપત્તિ ધરાવવાનો તથા કોઈના પણ પ્રભુત્વ વિના રોજી કમાવાનો અધિકાર આપે છે. તેને ભેટસોગાદ અને દાન આપવા-લેવાનો પણ અધિકાર છે. તે પોતાના નાણાનો પોતાની મરજી મુજબ ઉપયોગ પણ કરી શકે છે.

ઈસ્લામમાં લગ્ન (નિકાહ) સમયે મહિલાએ દહેજ આપવાની જરૂર નથી, બલકે લગ્ન પછી પત્નીને સ્પર્શ કરતાં પહેલાં પુરુષે (પતિએ) એક વિશેષ રકમ આપવી પડે છે, જેને ‘મહર’ (મહેર) કહે છે. આ રકમ કે સંપત્તિ તેના પોતાના ઉપયોગ માટે હોય છે. લગ્ન પછી જો મહિલા ચાહે તો પોતાના નામ પાછળ પતિના નામના બદલે પોતાના પરિવારનું નામ પણ રાખી શકે છે. ઈસ્લામ પતિને તેની પત્ની સાથે સદ્વ્યવહાર કરવાનો આદેશ આપે છે. પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)એ ફરમાવ્યું : “તમારામાંથી સૌથી શ્રેષ્ઠ એ છે જે પોતાની પત્ની સાથે સારું વર્તન કરે.” (ઈબ્ને માજા, ૧૯૭૮; તિરમિઝી, ૩૮૯૪)

ઈસ્લામમાં માતાને પિતાથી પણ વધારે સન્માન પ્રાપ્ત છે. એક વ્યક્તિ પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) પાસે આવ્યો અને પૂછ્યું, “હે અલ્લાહના રસૂલ ! લોકોમાં મારા સારા વ્યવહારનો સૌથી વધારે હક્કદાર કોણ છે ?” પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)એ ફરમાવ્યું, “તમારી માતા.” એ વ્યક્તિએ કહ્યું, “તેના પછી કોણ ?” પયગંબર સાહેબે ફરમાવ્યું, “તમારી માતા.” તેણે ફરી પૂછ્યું, “તે પછી કોણ ?” આપ (સલ્લ.)એ ફરમાવ્યું, “તમારી માતા.” તેણે ફરી પૂછ્યું, “પછી કોણ ?” ત્યારે પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)એ ફરમાવ્યું, “તમારા પિતા.” (મુસ્લિમ, બુખારી)

એક આમંત્રણ....!

હે માનવ !

આપણા બધાને એ એક ઈશ્વરે વીર્યના એક ટીપાથી પેદા કર્યા, પછી તેણે આપણને આપણી માતાઓના ગર્ભમાં તૈયાર કર્યા, રંગરૂપ પ્રદાન કર્યું, આપણી સંરચના કરી અને પછી આપણને સંસારમાં મોકલ્યા...

અહીં સુધી આપણા બધાનો આરંભ એક સમાન હતો અને નિશ્ચિતપણે આપણો અંત પણ એક સમાન જ હશે... મૃત્યુ.

જરા વિચારો, ઈશ્વરે આપણને એક સરખો આરંભ અને એક સરખો અંત આપ્યો છે, પછી જીવનમાં આપણા દરમ્યાન આટલો મતભેદ કેમ છે ?

એક અસત્ય ધર્મ કેમ ?

અલગ-અલગ ઈશ્વર કેમ ?

પ્રાર્થના કરવાની અને ઉપાસનાની પદ્ધતિ જુદી-જુદી કેમ ?
કેમ આવું ?

હવે સમય આવી ગયો છે કે આપણે જીવનમાં આપણું એક લક્ષ્ય નક્કી કરી લઈએ... સ્વર્ગને પામવાનું લક્ષ્ય... પરંતુ તેના માટે એક સંયુક્ત 'શેલ મોડલ' (અર્થાત્ પયગંબર હઝરત મુહમ્મદ સલ્લ.)નું અનુસરણ કરવું પડશે...

અને, એક સાચા ઈશ્વર (અલ્લાહ)ના સંયુક્ત કાનૂન (કુર્આન)નો સ્વીકાર કરવો પડશે, જેથી આપણે આપણા વચ્ચેના મતભેદોને ભુલાવી શકીએ, દૂર કરી શકીએ, અને પોતાને નર્કના અગ્નિથી બચાવી શકીએ, એ નર્ક જેને ઈશ્વરે એ લોકો માટે તૈયાર કરેલ છે જેમણે એ એક માત્ર ઈશ્વર (અલ્લાહ)ના રદલે કોઈ અન્યને ઈશ્વર માની લીધો છે. આપણી મુક્તિનો આ જ એક માત્ર માર્ગ છે... સન્માર્ગ, ઈશ્વરદત્ત માર્ગ.

તો આવશ્યકતા છે કે એક સાચા ઈશ્વર તથા તેની ઈચ્છા સામે પોતાને સમર્પિત કરવાની અને એક માત્ર દિવ્ય અને સંયુક્ત માનવ ધર્મમાં પોતાને સંપૂર્ણપણે સમ્મિલિત કરવાની, જેનું નામ છે ‘ઈસ્લામ’.

તો આવો, પોતાને સમર્પિત કરીએ... ઈસ્લામમાં સમ્મિલિત થઈએ... તમારાથી અમારો આ જ વિનમ્ર અનુરોધ છે.

દિવ્ય ધર્મ

ઈસ્લામ

તરફ તમને હાર્દિક નિમંત્રણ છે.

સલામતીના આ માગને કેવી રીતે અપનાવશો ?

સાચા મનથી અને હૃદયથી — ‘લા-ઈલાહ ઈલ્લાહલાહ મુહમ્મદુર-રસૂલુલ્લાહ’ — કહીને કોઈપણ વ્યક્તિ આ સલામતીના ઘરમાં પ્રવેશ કરી શકે છે. આ કલેમાનો અર્થ છે —

નથી કોઈ પૂજ્ય સિવાય અલ્લાહના,
અને મુહમ્મદ (સલ્લ.) તેના પયગંબર અને રસૂલ છે.

પહેલા ભાગ ‘નથી કોઈ પૂજ્ય સિવાય અલ્લાહના’નો અર્થ છે કે અલ્લાહ સિવાય કોઈ પણ બંદગી કે ઉપાસનાને પાત્ર નથી, અને ન કોઈ અલ્લાહનો ભાગીદાર અને સમકક્ષ છે, ન તેનું કોઈ સંતાન છે અને ન તે કોઈનું સંતાન.

સલામતીના આ ઘરમાં પ્રવેશ કર્યા પછી તમારે...

- વિશ્વાસ રાખવાનો છે કે કુર્આન અલ્લાહની વાણી છે, જેને પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.) પર અવતરિત કરવામાં આવી, જે આપણને સદ્કાર્યો કરવા તથા અલ્લાહ દ્વારા મનાઈ કરવામાં આવેલ કાર્યોથી રોકાઈ જવાનો આદેશ આપે છે.
- વિશ્વાસ રાખવાનો છે કે કયામત (મહાપ્રલય પછી પુનર્જીવન) એક સત્ય છે અને અવશ્ય આવશે, જેમ કે અલ્લાહે કુર્આનમાં વચન આપ્યું છે.

- ઈસ્લામનો પોતાના માટે એક સંપૂર્ણ જીવન-વ્યવસ્થાના રૂપમાં સ્વીકાર કરવો.
- અલ્લાહ સિવાય કોઈ અન્યની પૂજા-અર્ચના ન કરવી અને નમાઝ, રોઝા, ઝકાત અને હજજના માધ્યમથી અલ્લાહની બંદગી કરવી.
- પયગંબર મુહમ્મદ (સલ્લ.)ની સુન્નતો (તેમનાં આચરણ અને કથનો) અનુસાર જીવન વિતાવવું.
- ઈસ્લામની જ અવસ્થામાં પ્રાણનો ત્યાગ કરવો, અને
- એક માત્ર અલ્લાહ પર જ હંમેશા ભરોસો કરવો.

જો તમારા મનમાં હજુ પણ કોઈ પ્રશ્ન હોય તો
કોઈપણ પ્રકારનાં સંકોચ વગર સંપર્ક કરો...

—★—

ઈસ્લામિક ઈન્ફોર્મેશન સેન્ટર

હોટલ નૂરાની પાસે,

ડાંડાબજાર,

ભૂજ-૬૨૬૭

મો. (+91) 8401786172